

slåede regulering – at gennemføre de fornødne transaktioner. For den ansatte i finanssektoren, der får mistanken – og som typisk skal give meddelelse om mistanken videre op i systemet og ikke er den, der i øvrigt tager stilling til hvidvasklovens krav – betyder kravet om, at handlingen skal være uberettiget, at der ikke vil kunne straffes for hæleri, hvis den ansatte har opfyldt de pligter, der påhviler den pågældende i henhold til de interne regler, der er udarbejdet i henhold til hvidvaskloven.

Udvalget har overvejet, i hvilket omfang førforbrydelsen skal være identificeret. Med den nugældende opdeling af hæleriforholdene skal førforbrydelsen være identificeret tilstrækkeligt til, at det f.eks. er klart, om den falder ind under straffelovens § 191 a om narkotikakriminalitet eller er en berigelsesforbrydelse, der er omfattet af straffelovens § 284, eller er en af de af straffelovens § 300 c omfattede forbrydelser.

Udvalget finder, at hæleri er en selvstændig lovovertrædelse og ikke en form for medvirksomansvar. Det afgørende for bestemmelsens anvendelse – på samme måde som ved den nugældende hæleribestemmelse i straffelovens § 284, hvor det skal bevises, at førforbrydelsen er omfattet af bestemmelsen, men ikke, hvilken af de nævnte førforbrydelser der er tale om – er, at der kan føres bevis for, at udbyttet stammer fra en førforbrydelse og ikke fra lovlig virksomhed.

Der henvises i øvrigt til betænkningen s. 88-93.

2.3.3. Subjektive betingelser

Udvalget har overvejet, hvilken udstrækning forsætskravet skal have. Der er enighed om, at forsætsbegrebet skal være det almindelige – dvs. et krav om, at gerningsmanden har viden eller bestemt formodning – og tillige om, at det forsætskrav, der i praksis gælder for straffelovens § 191 a og § 284, skal gælde også for en ny bestemmelse. Konsekvensen heraf er, at der subjektivt stilles krav om, at gerningsmanden i almindelighed skal have viden eller bestemt formodning om, at han befatter sig med udbytte fra et strafbart forhold, men at der ikke stilles krav om, at han har nærmere kendskab til arten af det eller de strafbare forhold. Udvalget har herudover overvejet, om der kun bør kunne straffes for forsætlige forhold, eller om uagtsomhed også bør være strafbart. Der har været enighed om, at der ikke er behov for at kunne straffe for simpel uagtsomhed, og spørgsmålet vedrører derfor alene eventuel straf for grov uagtsomhed.

Et flertal i udvalget (12 medlemmer) finder, at en ny generel straffelovsbestemmelse om hæleri kun bør omfatte forsætlige forhold. De nugældende centrale hæleribestemmelser i straffelovens § 284 og § 191 a,

der er begrænset til nærmere angivne førforbrydelser, er kun strafbare i forsætlig form. Hvis man i en ny generel hæleribestemmelse også kriminaliserer groft uagtsomme forhold, vil det ikke blot betyde, at kriminaliseringen af de forhold, der i dag udgør hæleri, udvides, men også, at man med denne tilregningsform kriminaliserer forhold, der i dag slet ikke udgør lovovertrædelser, heller ikke i forsætlig form. Disse medlemmer finder således, at den meget vidtgående udvidelse af gerningsindholdet i hæleriforbrydelsen bør modsvares af, at kriminaliseringen begrænses til forsætlige forhold. I modsat fald risikerer man at ramme en meget bred gruppe af handlinger, der fremtræder som almindelige og sædvanlige. Hertil kommer, at der ikke er dokumenteret noget behov for helt generelt at kriminalisere groft uagtsomt hæleri. Hvis der måtte vise sig et behov for en udvidet kriminalisering af groft uagtsomt hæleri, må dette ske ved, at specielle bestemmelser herom indføres. Der vil i den forbindelse f.eks. kunne tages stilling til, om kriminaliseringen af grov uagtsomhed skal begrænses til nærmere angivne hæleri-handlinger, således som det i dag er tilfældet med straffelovens § 303.

Et mindretal i udvalget (7 medlemmer) finder, at der som et naturligt led i en effektiv regulering bør underbygges med grov uagtsomhed.

Der henvises i øvrigt til betænkningen s. 93-95.

2.3.4. Strafferammer

Udvalget har overvejet, hvilket strafmaksimum den generelle hæleribestemmelse skal have.

Et flertal i udvalget (11 medlemmer) finder, at det strafmaksimum på 6 år, der gælder for straffelovens § 191 a og § 284, bør bibeholdes også for den udvidede bestemmelse.

Dette flertal har henvist til, at der også efter de nugældende bestemmelser i visse situationer er en højere strafferamme for hæleri end for førforbrydelsen. Ved tyveri af særlig grov beskaffenhed er strafmaksimum fængsel i 4 år, jfr. straffelovens § 286, stk. 1, mens maksimumstraffen for hæleri (f.eks. med hensyn til tyveri) af særlig grov beskaffenhed efter bestemmelsens stk. 3 er fængsel i 6 år.

Spørgsmålet har også tidligere været overvejet, bl.a. i forbindelse med lov nr. 239 af 1. juni 1982 om ændring af straffeloven (Straffene for berigelsesforbrydelser m.v.), hvor maksimumstraffen for tyveri blev nedsat fra 6 år til 4 år, og hvor det tilsvarende blev overvejet at sænke strafferammen for groft hæleri til fængsel i 4 år. I visse af hørings svarene blev der taget afstand fra en sådan tilsvarende nedsættelse, bl.a. under henvisning til, at hælerne i vidt omfang op-